

ประเภทที่ 9 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด

จังหวัดนนทบุรี

ความเป็นมาของเมืองนนทบุรี

นนทบุรี ก่อตั้งมากกว่า 400 ปี เดิมเป็นหมู่บ้านที่มีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่น รู้จักกันในชื่อ “บ้านตลาดขวัญ” ซึ่งเป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และเป็นสวนผลไม้ที่ขึ้นชื่อของกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. 2092 สมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยา ยกบ้านตลาดขวัญขึ้นเป็นเมืองนนทบุรี โดยตัวเมืองนนทบุรีแต่เดิมนั้นตั้งอยู่ที่ตำบลบางกระสอในปัจจุบัน โดยมีวัดหัวเมือง (ปัจจุบันเป็นวัดร้างที่ทางราชการได้ใช้เป็นสถานที่ตั้งโรงพยาบาลพระนั่งเกล้า) เป็นเขตเหนือ และมีวัดท้ายเมืองเป็นเขตใต้ พ.ศ. 2179 พระเจ้าปราสาททองทรงโปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองลัดตอนใต้วัดท้ายเมืองไปทะลุออกหน้าวัดเขมา ทั้งนี้ เพราะเดิมที่นั้นแม่น้ำเจ้าพระยาไหลวกวนโดยเข้าแม่น้ำอ้อมไหลมาทางบางใหญ่แล้ววกเข้าคลองบางกรวยข้างซอยวัดชะลอมมาออกหน้าวัดเขมา ดังนั้นเมื่อขุดคลองลัด แล้วกระแสน้ำจึงเปลี่ยนทางเดินไหลเข้าคลองลัดที่ขุดใหม่นานเข้าก็กลายเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาใหม่ ในปัจจุบัน ส่วนแม่น้ำเจ้าพระยาเดิมก็ตื่นเขินกลายเป็นคลองไปในที่สุด และเมื่อคราวสมเด็จพระนารายณ์มหาราชขึ้นครองราชย์ พ.ศ. 2208 พระองค์ทรงเห็นว่าเมื่อแม่น้ำเจ้าพระยาเปลี่ยนทางเดินทำให้ข้าศึกเข้าประชิดพระนครได้ง่ายขึ้น จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างป้อมปราการตรงปากแม่น้ำอ้อม และให้ย้ายเมืองนนทบุรีมาอยู่ปากแม่น้ำอ้อมในคราวเดียวกัน เมืองนนทบุรีจึงตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำอ้อมตั้งแต่นั้นมา จนกระทั่งถึงยุคสมัยของกรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงโปรดฯ ให้รื้อป้อมและเมืองบางส่วนเพื่อนำอิฐ (เงิน) ไปสร้างวัดเฉลิมพระเกียรติ และบางส่วนก็ถูกกระแสน้ำพัดเซาะพังทลายลงน้ำไป ปัจจุบันจึงเหลือแต่ศาลหลักเมืองเท่านั้น นนทบุรีได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นจังหวัด เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2489

จังหวัดนนทบุรีในปัจจุบัน

จังหวัดนนทบุรี ตั้งอยู่ในภาคกลาง บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นจังหวัด 1 ใน 5 ของจังหวัดปริมณฑล คือ นนทบุรี สมุทรปราการ นครปฐม สมุทรสาคร และปทุมธานี มีเนื้อที่ประมาณ 622.38 ตารางกิโลเมตร (เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ของจังหวัดในภาคกลางทั้งหมด จังหวัดนนทบุรีมีขนาดเล็กเป็นที่ 2 รองจากจังหวัดสมุทรสงคราม) โดยแม่น้ำเจ้าพระยาได้ตัดแบ่งพื้นที่ของจังหวัดออกเป็น 2 ส่วน คือ ฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก จังหวัดนนทบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 20 กิโลเมตร ประกอบด้วยอำเภอทั้งหมด 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอบางเกร็ด อำเภอบางบัวทอง อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางกรวย และอำเภอไทรน้อย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 2 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 11 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 28 แห่ง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม แต่เดิมประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนผลไม้ และทำไร่ ทำนา ปัจจุบันพื้นที่ของจังหวัดซึ่งเคยเป็นสวนผลไม้ และมีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพฯ เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนที่อพยพมาจากทุกภาคของประเทศ นอกจากนี้ พื้นที่บางส่วนของจังหวัดในบางอำเภอยังเป็นที่รองรับการขยายตัวในด้านอุตสาหกรรม มีการจัดสรรที่ดิน และก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม เป็นจำนวนมาก อาจกล่าวได้ว่าพื้นที่ฝั่งตะวันออกของจังหวัดซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพฯ เป็นส่วนหนึ่งของกรุงเทพฯ ด้วย

ประวัติของผู้ว่าราชการแต่ละยุคสมัย

ลำดับที่	ผู้ว่าราชการ	ปี พ.ศ. ที่ดำรงตำแหน่ง
38	นายสุจินต์ ไชยชุมศักดิ์	พ.ศ. 2562 – ปัจจุบัน
37	นายภานุ แย้มศรี	พ.ศ. 2560 – 2562
36	นายนิสิต จันทร์สมวงศ์	พ.ศ. 2558 – 2560
35	นายชนม์ชื่น บุญญานุสาสน์	พ.ศ. 2557 – 2558
34	นายธนน เวชกรกานนท์	พ.ศ. 2556 – 2557
33	นายวิเชียร พุฒิวิญญู	พ.ศ. 2552 – 2556
32	นายเชิดวิทย์ ฤทธิประศาสน์	พ.ศ. 2549 – 2552
31	นายพระนาย สุวรรณรัฐ	พ.ศ. 2547 – 2549
30	นายชาญชัย สุนทรมัฏฐ์	พ.ศ. 2545 – 2547
29	นายสาโรช คัชมาตย์	พ.ศ. 2544 – 2545
28	นายขวัญชัย วงศ์วงศ์	พ.ศ. 2542 – 2544
27	นายวีระชัย แนวนบุญเนียร	พ.ศ. 2539 – 2542
26	นายสุจริต ปัจฉิมนันท์	พ.ศ. 2537 – 2539
25	นายชัยจิตร รัฐขจร	พ.ศ. 2536 – 2537
24	นายทวีป ทวีพานิชย์	พ.ศ. 2534 – 2536
23	นายปริญญา นาคฉัตรีย์	พ.ศ. 2530 – 2534
22	ดร.สุกิจ จุลละนันท์	พ.ศ. 2526 – 2530
21	นายฉลอง วงษา	พ.ศ. 2524 – 2526
20	นายศรีพงษ์ สระวาฬี	พ.ศ. 2521 – 2524
19	นายสุชาติ พั้ววิล	พ.ศ. 2519 – 2521
18	นายวิจิตร แจ่มใส	พ.ศ. 2514 – 2519
17	นายแสวง ศรีมาเสริม	พ.ศ. 2510 – 2514
16	นายสอาด ปายะนันท์	พ.ศ. 2503 – 2510

ลำดับที่	ผู้ว่าราชการ	ปี พ.ศ. ที่ดำรงตำแหน่ง
15	นายประกอบ ทรัพย์มณี	พ.ศ. 2499 – 2503
14	ขุนบุรีภิมรณกิจ (พริ้ม จารุมาศ)	พ.ศ. 2491 – 2499
13	นายลิขิต สัตยายุทธ์	พ.ศ. 2489 – 2491
12	หลวงนรกิจบริหาร (แดงกนิษฐสุต)	พ.ศ. 2485 – 2489
11	นายสุทิน วิวัฒน์นะ	พ.ศ. 2484 – 2485
10	หลวงโยธีพิทักษ์ (โปรงสาทิศกุล)	พ.ศ. 2483 – 2484
9	หลวงอรรถเกษมภาษา (สวิงถาวรพันธ์)	พ.ศ. 2482 – 2483
8	หลวงวิโรจน์รัฐกิจ (เปลื้องโรจนกุล)	พ.ศ. 2480 – 2482
7	หลวงภูวนารถนราภิบาล (สนิทมหามุสิต)	พ.ศ. 2478 – 2480
6	พระยาบริหารเทพธานี (เฉลิม กาญจนาคม)	พ.ศ. 2476 – 2478
5	พระยาศิริชัยบุรินทร์ (เปี่ยม หงสเดช)	พ.ศ. 2469 – 2476
4	พระยานนทบุรีศรีเกษตราราม (เล็กบุรณฤกษ์)	พ.ศ. 2465 – 2469
3	พระยาอินทราธิบตี (ทองย้อย เศวตศิลา)	–
2	หม่อมเจ้าจรจรศุกส์สวัสดิ์	–
1	มหาอำมาตย์ตรีนายพันตรีพระยาไกรโกษา (ทัต สิงหเสนี)	–

คำขวัญประจำจังหวัด

พระตำหนักสง่างาม ลือนามสวนสมเด็จ เกาะเกร็ดแหล่งดินเผา
วัดเก่านามระบือ เลื่องลือทุเรียนนนท์ งามน่ายลศูนย์ราชการ

ตราประจำจังหวัดนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี

รูปหมอน้ำลายวิจิตร หมายถึงชาวจังหวัดนนทบุรีมีอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผา ซึ่งยึดถือเป็นอาชีพ
และมีชื่อเสียงมาช้านาน
จังหวัดนนทบุรี ใช้อักษรย่อว่า “นบ”

วิสัยทัศน์จังหวัดนนทบุรี

“จังหวัดนนทบุรีเป็นเมืองที่อยู่อาศัยชั้นดีของคนทุกระดับโดยมีคุณภาพชีวิตที่ดีเยี่ยมและเป็นเมืองเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน”

ต้นไม้-ดอกไม้ประจำจังหวัด

ต้นไม้ประจำจังหวัด : ต้นนนทรีบ้าน

ดอกไม้ประจำจังหวัด : ดอกนนทรี

ชื่อสามัญ : Yellow Flamboyant

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Peltophorum pterocarpum* (DC.) K. Heyne

วงศ์ : LEGUMINOSAE

ชื่ออื่น : กระจินป่า กระจินแดง (ตราด), นนทรี (ทั่วไป) สารเงิน (แม่ฮ่องสอน)

ลักษณะทั่วไป : เป็นไม้ยืนต้นทรงพุ่มสูงได้ถึง 25 เมตร กิ่งผลัดใบ เรือนยอดรูปร่ม แผ่กว้าง ใบเป็นใบประกอบขนนกสองชั้นรูปไข่ ออกดอกเป็นช่อตั้งขนาดใหญ่ที่ปลายกิ่ง สีเหลือง มีกลิ่นหอมอ่อนๆ ออกดอกในฤดูแล้งช่วง เดือนมีนาคม-มิถุนายน

การขยายพันธุ์ : โดยการเพาะเมล็ด

สภาพที่เหมาะสม : ดินทั่วไป ชอบแสงแดดจัด

ถิ่นกำเนิด : เอเชียเขตร้อน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนนทบุรี

ที่มาจาก : www.nonthaburi.go.th